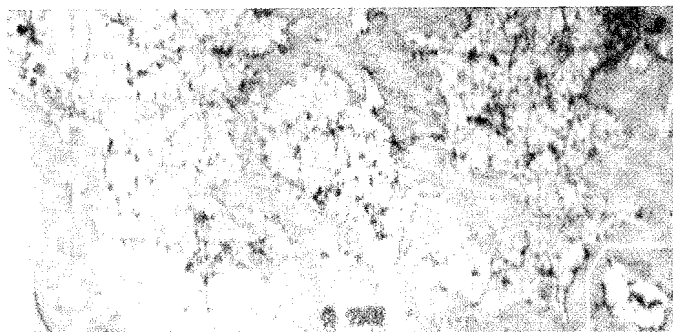

december 2010 / januar 2011

Højskolebladet

siden 1876

Her er nutidens ungdomsoprører

- integrationen er en megasucces

Alle I "lyse" og "opvakde Hove

Korte kurser I

Af Erik Holm

Det er da ærgerligt, at de korte kurser bliver devaluerede med denne masseindustri af ukvalificerede, irrelevante kurser. Imidlertid er det jo ikke en ny diskussion højskolefolk imellem. Andreas Harb-smøier skriver eksempelvis d. 15.4 at "... kurserne bliver udformet og markedsført udelukkende for at skaffe kunder i butikken." Det (måske?) nye er, at kursisterne begynder at give deres besyv med. Jeg vil ikke begræde, hvis Undervisningsministeriet stiller mere præcise krav til de kurser, som er tilskudsberettigede. Både hvad indgår indhold, men også undervisernes/personalets kvalifikationer. Men hvorfor deltager højskoler med disse kurser ikke i debatten?

Korte kurser II

Af Thue Kjærhus

Hvis højskolerne ikke selv kan finde på at renoncere på Golf og Bridge kurserne og stramme op, så vil der ske to ting. Et: folketinget skærer yderlige i taxameteret til de korte kurser. To: man giver kun taxameter til korte kurser med et nøje og meget præcist defineret alment indhold.

Udlændingeaftalen I

Af Frederik Christensen

Bravo! Endelig står højskolens folk frem og viser, de er mere end institutionsbestyrere.

Udlændingeaftalen II

Af Thue Kjærhus

FFD skal ikke være en politisk organisation. Lad os i stedet udtrykke os politisk uafhængigt af FFD. Personlig er jeg modstander af pointsystemet. Grundene hertil er andre end det manifest, I har offentliggjort. Det problematiske ved pointsystemet er, at man sjakrer med det danske statsborgerskab og indskrænker statsborgerskabets rettigheder. At Socialdemokraterne, de Radikale og SF sjakrede med statsborgerskaberne ved at uddele dem uden hensyn til, om man destabiliserede eller stabiliserede Danmark, er ikke tilstrækkelig grund til at indskrænke det danske statsborgerskab.

Hvordan man måske kan bruge Grundtvig

AF OLE NYBORG

PH.D.-STUDERENDE, KØBENHAVN
UNIVERSITET

Grundtvigs skema om skole, læring, sand viden og dygtighed finder man i så godt som *alle* hans tekster – kristelige prædikener, teologiske afhandlinger, politiske taler og pædagogiske skoleskrifter. Når man - som jeg selv - har undervist unge og gamle i mange år og har sine pædagogiske rødder solidt plantet i de glade 1970-ere, er Grundtvigs skema om viden, dygtighed, kompetence og stræben både provokerende og tankevækkende. I Grundtvigs skema om læring, uddannelse og skole er der bestemt noget at lære.

Grundtvigs læringsskema kan måske gøres op i de følgende punkter:

For det *første*: Der er forskel på mennesker. Nogle er meget mere kærlige, vidende, kompetente og duelige end andre. Viden er ikke en isoleret intellektuel størrelse, men en form for indre evne, dyd eller kraft. At vide noget er at kunne producere viden i den konkrete situation eller i det øjeblik, hvor det er passende eller nødvendigt. Nogle mennesker har på den måde en langt højere grad af visdom, intuition eller praktisk fornuft. De er mere erfarne, dvs. de har lært noget mere. En fader eller en mester er altså kvalitativt forskellige fra en søn eller en lærling.

For det *andet*: Et godt træ bærer gode frugter, og fra et dårligt træ kan umuligt komme nogen god frugt. Sand viden kommer fra ham, som er vidende. Dyden er det, som den dydige mand gør. Kærlige gerninger kommer

fra mennesker, som er mere kærlige. Hvis man kender sandheden eller det gode, så gør man også sandheden og det gode.

For det *tredje*: Menneskers handlinger, viden, dygtighed eller godhed kommer ikke ud af det rene ingenting, og de kommer ikke fra en såkaldt beslutning eller fra et valg. De mennesker, som er mere dygtige eller kærlige, er ikke mere kærlige eller dygtige, fordi de har valgt det. Et menneske handler ud fra sin indre natur eller karakter. I virkelighedens verden sker der ingen brud eller spring. Alle mennesker gør det, som de evner og plejer at gøre. At lære noget er på den måde at erhverve sig nye og bedre vaner.

For det *fjerde*: Hos Grundtvig er al denne kærlighed, dygtighed, kvalitet eller duelighed ikke noget, som er medfødt, men i høj grad noget, som vi lærer og har lært. Dygtigheden lærer vi ved en anstrengelse, arbejdsomhed, flid og stræben. At komme lidt videre i livet er ikke noget, som vi får foræret ved lykkens gunst, men når vi først er kommet videre på dydens, dygtighedens og duelighedens lange vej, så oplever vi til gengæld øjeblikkelige resultater. Dygtigheden og kompetencen bærer i en vis forstand lønnen i sig selv.

For det *femte*: At lære noget indebærer i Grundtvigs skema, at man bliver en elev under en mester. Man kan kun lære noget, hvis man finder sig en mester, og hvis man vil acceptere sig selv i rollen som en elev. Man lærer noget ved at leve sammen med en, som tydeligt nok er dygtigere, klogere eller kærligere, end man selv er. Nogle mennesker vil sikkert ikke acceptere at gå ind i en sådan mesterlære. De siger: - "Vi har ingen mester!" De stiller sig selv uden for skolen, og de vil aldrig nogensinde lære noget som helst. Man lærer noget ved at se på sin mester og

der": "Stræber alvorlig"!

ved gradvist at lære at handle i hans ånd. De "moderne" liberalistiske filosoffer i det 18. århundrede benægter ifølge Grundtvig nødvendigheden af en sådan mesterlære. De vil være deres egen mester. Men uden en virkelig mester er man fortabt. At gå i skolen er det samme som at stræbe alvorlig efter at blive som sin mester.

For det *sjette*: Det menneske, som ikke ejer nogen viden, dygtighed eller kraft, er ikke værdifuldt. Det er ikke værdifuldt i egne og heller ikke i

Uden en virkelig mester er man fortabt. At gå i skolen er det samme som at stræbe alvorlig efter at blive som sin mester.

andres øjne. Et sådant menneske er i Grundtvigs kristelige og menneskelige terminologi helt fortabt. Vi skal altså lære noget og stræbe og anstrenge os for ikke at gå fortabt. Det er kernen i Grundtvigs læringsteori. Det menneske, som ikke ejer nogen viden, dyd eller dygtighed, kan ikke opnå de goder, som han naturligt ønsker sig. Virkeligheden fungerer efter naturlige love. Vores viden, dygtighed og kompetence er virkeligt noget, som gør en forskel.

For det *syvende*: At der er forskel på mennesker viser sig ikke bare i deres viden, handlinger, kompetence eller duelighed, men også i deres indre motivation og vilje. Kærlige mennesker har ikke bare ressourcerne til at udøve en større eller bedre kærlighed, men

de har også viljen, lysten og motivationen.

For det *ottende*: Vi skal anstrenge os og stræbe alvorligt. Livet er en skole, og tiden i skolen er knap, og hvis vi ikke gør os umage, kommer vi ikke nogen vegne. Man opnår ikke noget i dette liv ved et slumpestræk, men gennem flid, alvor, koncentration og arbejdsomhed.

For det *niende*: Når man begynder i skolen, er man en nykommer og et barn. Barnet eller nykommeren ejer ingen dygtighed og lever i mørket, men ved at komme ind i skolen får han muligheden for at komme ud af elendigheden og mørket. For det lille barn er de fleste ting ikke mulige, men for den fuldvoksne mand er mange flere ting blevet reelt mulige. Læring handler om vækst. At mennesket vokser betyder, at flere og flere ting bliver reelt mulige for det menneske. Mange ting er mulige for os, som slet ikke var mulige for de mennesker, som levede i det 16. århundrede.

For det *tiende*: Ethvert menneske ønsker at blive en vinder, og ingen ønsker at være en taber. Viden, kompetence og dygtighed gør os til vindere. Gode og kompetente mennesker har magt over deres liv og succes og fremgang i tilværelsen, og de er elsket og afholdt af deres omgivelser. Viden, dygtighed og kvalifikationer giver magt og mægtighed og tager mennesker ud af deres elendige offerrolle. Det gode, vidende, kompetente menneske er i en sand forstand et frit menneske. Han lever efter sin egen vilje og sit eget hjerte, og han har en god selvfølelse. Han føler sig med god ret værdig og værdifuld. Forskellen mellem ham og så mange andre mennesker er, at han har stræbt alvorligt og gjort sig umage og anstrengelse. Han har derfor lært noget, og han er kommet et stykke videre på vejen.

Donslund de luxe – er en illusion

S. 19

Religionsfrihed er et dogme sat sammen af to påbud: du skal være religiøs, og du skal være fri. I min barndom skulle jeg tro, og der var kun én Gud. Da jeg blev ung, skulle jeg være fri, og der var kun én frihed. Det var Moden. Også når det handlede om, at vi skulle være topløse og frigjort fra markedsmekanismer. Også når vi stemte til venstre i 70'erne og til højre i 80'erne. Det var alt sammen moderne, det var bølger, der tog os, og som gav os en følelse af frihed, men dybest set gjorde vi bare som de andre. Og måske fandt vi ud af, at det hele var en illusion. At religion er en illusion. At frihed er en illusion. At sandhed er. Måske.

Dansk folkeparti har haft nemt ved at tage os med bukserne nede.

Individet er i hvert fald ikke bedre end det samfund, det er en del af. Især ikke nu, hvor der er et eller andet (moderne) påbud om, at vi skal være etiske og gennemsigtige. Så vidt jeg ved, betyder det at være etisk, at jeg'et ikke kan slippe udenom ansvaret. Desværre er vi mange, der ikke for alvor har fattet dette.

Dansk folkeparti har haft nemt ved at tage os med bukserne nede, så de ikke kun er i gang med at pule alle indvandrere, de er også i gang med at pule værdinihilisterne. Os, der troede, vi havde hævet os over godt og ondt og set på verdens teater udefra, leet hånligt ad fremmedangsten og gjort grin med nationalromantikernes gigantiske patos.

Jeg er bange for, at vi nu er nødt til at træde ind i illusionen igen og finde en måde, vi kan bekæmpe dem på. Men hvordan? Skal vi ned i sumpen og lave mudderslårkamp? Skal vi nedbryde partiet indefra, melde os ind og få hele flokken til at fatte, at deres Kampf en illusion? Eller kunne vi simpelthen lave en gang apartheid, hvor racisterne kunne få lov til at bo for sig selv ude på Sejrø! Så kunne de sejre ad helvede til, mens vi andre sætter vores tørklæder, hvor vi vil.

Anne-Marie Donslund er forfatter